Lesson Plan: Reading/Listening Comprehension, Speaking, Writing & AI/Digital Creation

Authors: Ivana Opačak, English/Croatian teacher & European Parliament Ambassador School Program/ EPAS coordinator, Secondary School of Economics in Slavonski Brod, Croatia;
Vanda Šajer, school librarian, Secondary School of Economics in Slavonski Brod, Croatia

Target group: students aged 15-16 (1E class, 20 students); level of English B1/B2
Duration: 135 minutes (three lessons, 3x45min, in Croatia)

Topic of the lesson: In search of European values through Ivana Brlić Mažuranić fairytales' interpretation (cross-curricular subjects: Croatian literature, English language, eTwinning, EPAS)
Background information: this lesson plan has been created (in May/June 2024) for the purpose of reinforcing literary interpretation in the specific context – the students will work on 5 different fairytales, written by Ivana Brlić Mažuranić, in the year (2024) celebrated as the 150th birth anniversary of the famous Croatian writer (part of Croatian National Curriculum); the students will explore eTwinning project materials and reinforce their linguistic skills by discussing various protagonists' quests in relation to the specific European values just before the European Parliament Elections (in June 2024)

Type of the lesson: reading & listening comprehension, vocabulary building, speaking & creative expression (writing & AI/digital creation);
Cross-curricular subjects: **Croatian Language and Literature** (communicative linguistic competence & creative expression SŠ (1) HJ B.1.1., B.1.4.; SŠ (1) HJ C.1.1.-2.); **English Language** (com. linguistic comp. SŠ (1) EJ A.1.1.-5.; intercultural communicative competence SŠ (1) EJ B.1.4.; independence in language mastery SŠ (1) EJ C.1.1.-5. – outcomes defined by Cro National Curriculum); **Civic Education** (goo A.4.3.), **Sustainable Development** (odr A.4.1., odr C.3.4.), **Personal Development** (osr A.4.1.-3., osr B.4.1.-2., osr B.5.2., osr C.4.1.-2.; osr C.5.2.), **Learn How to Learn** (uku A.4/5.3.-4., uku B.4/5.4., uku C.4/5.4., uku D.4/5.1.-2.), **ICT** (ikt D.4.1.).

Learning objectives:
- to explore the use of AI-generated art (Bing-created images), and the work of Ivana Brlić Mažuranić (5 fairytale excerpts & summaries/original text translated into English) as a tool for enhancing vocabulary building, developing 5 linguistic skills, critical thinking skill and creative expression in English lang. learning;
- to explore the European teaching materials (EPAS program), concretely European values, as well as the eTwinning project (Vote4Democracy Ambassadors) materials, concretely the comic book *Ricardo, a Young Villager Travels to Democracy*, as a tool for enhancing vocabulary building, cultural exploration, critical thinking and creative expression in English language learning;
- to create a practical, engaging, and interactive learning experience for students;
- to improve students' vocabulary retention & develop linguistic skills through literary associations, AI-tool-usage and real-life contemporary problem discussions.

Learning outcome: By the end of the lesson students will be able to name and visually/digitally present (their personal & every individual's) specific quests that are related to universal European values; they will understand the importance of these values, particularly democracy and youths' participation in European democratic processes (concretely, the European Elections 2024).

Teaching materials and aids:
- reliable Internet connection; access to free *natural language processing AI-tools* (ChatGPT, Bing Copilot) and AI Art Generators (Bing Image Creator, Ideogram, Runway); a projector or screen for displaying images; a computer, mobile phones;
- teacher's Bing-generated images depicting 6 European values, 5 fairytale excerpts & summaries with questions for students; eTwinning materials (YouTube video *Ricardo*, paper & digital comic-book *Ricardo, a Young Villager, Travels to Democracy*); rubric for self-/peer-evaluation.

Instructions – Lesson organisation

Warm-up (15 minutes) – listening, describing/matching & discussion

Activity 1 Introduce the main activity by presenting the YouTube video *Ricardo*; ask students to share their expectations and ideas about the lesson, topic… Refer to June 2024 event (European Elections) & 2024 as *super-electoral year*. Explain that students will use the literary work of a famous Croatian writer, as well as eTwinning project (*Vote4Democracy Ambassadors*) materials, to learn about the importance of every-day quest for life (and European) values, as well as civic engagement. (3 min)

Activity 2/3 Display (teacher's) AI/Bing Image Creator-generated images of 6 (European) values. Ask students to describe what they see and guess/name the presented values. (Some of the expected students' answers would be **democracy**, **unity**, **friendship**, **justice**, **freedom**, **(gender)equality**, **intelligence**, **creativity**…) In case of difficulty, help students by presenting the list of 6 European values depicted in the AI-generated images (in random order), and asking students to match the images with the values. Initiate a brief discussion about the importance of (and the need for the quest for) these values in today's world. (12 min)

Six European values (the link to explore is **HERE**):

1 human dignity - the state or quality of being worthy of honour or respect (image 3)
2 freedom (image 5)
3 democracy (image 1)
4 equality (image 2)
5 rule of law (image 4)
6 human rights (image 6)

Main part (75 minutes)

Listening/reading, writing & speaking

Activity 1 Introduce the **digital comic-book *Ricardo, a Young Villager, Travels to Democracy*.** (The comic is a collaborative final product of the eTwinning project *Vote4Democracy Ambassadors*, disseminating the work of junior/senior European Parliament ambassadors from Croatia, Romania, Greece, Bulgaria and Spain in 2023/2024.) Ask students to carefully read/listen to the content, scanning the multiple QR codes, trying to find as many details of Ricardo's travel/quest as possible. Students work individually (for 10 minutes), and then check their ideas in pairs. (10+10=20 minutes)

Activity 2 A class discussion (about Ricardo's quest for understanding his European identity/legacy, family roots, the importance of democratic literacy and participation) is facilitated. Every group contributes to the discussion. In case of difficulty, present the e-comic book and ask every group about specific chapter(s), e.g. *EU Fundings for Rural Areas* (Chapter 1), *Successful Rural Stories* (Chapter 2), *EP Ambassadors – Rural Voices of Democracy* (Chapter 3), *European Rural Vision* (Chapter 4), *EP Contributions to Rural development* (Chapter 5), *Intergenerational Dialogues* (Chapter 6), *How Green Is Your Rural* (Chapter 7), *MarEUForum Festival* (Chapter 8)… (10 minutes)

Activity 3 Ask students to read the excerpts from the work of art written by a famous Croatian writer (Handout 1). Students try to guess the title, genre, the author's name and significance (the author lived and wrote her work in Slavonski Brod; in 2024 Croatia celebrates her 150th birth anniversary). After (un)successful guesses, students are given summaries to expand their knowledge about the fairytales (Handout 2). (Students may also explore the link with the **PDF-file of complete fairytales *Croatian Tales of Long Ago* in English HERE.**) Students work individually (for 15 minutes), and then collaborate in teams of 4, trying to answer the comprehension questions (Handout 1), paying special attention to using English (rather than Croatian) names of the protagonists and places (The Glossary is included in the Handout). Facilitate each group's work. It is important that students go beyond the basic plot elements, trying to find the deeper meaning of the protagonists' quests, some universal (human/European) values every individual seeks in his/her life. (15+15=30 min)

(**OPTIONAL ACTIVITY** Older students (aged 17-19), who are assessed language and cultural mediation, may be given a task to translate the excerpts, and then compare them to the original/literary translation in the PDF-file. It is necessary to allocate the time and self/peer-assessment criteria.)

Activity 4 Each group chooses a presenter to share their findings with the class. A brief discussion is facilitated after each group's presentation, and constructive feedback is provided. Students are expected to learn and use new vocabulary items. (15 min)

Reinforcement (30 min) – discussion, writing, AI/digital creation

Activity 1 Work frontally. Ask students to (help you) fill in the chart on the board/in the Google document; they should name (the results of) the specific quests, similarities and differences between the protagonists, fairytales' morals. You may find an example of the chart attached. Organize a class discussion, emphasizing European values as something every person should value/seek in their life. (15 min)

The work (of art)	The protagonist/P	What P seeks	What P finds	Moral
Ricardo, a Young Villager, Travels to Democracy	Ricardo, junior EP ambassadors	Fun, leisure, adventure	Knowledge (about the EP Elections), eTwinning project social media	Every vote matters! The future of EUrope is my/our future.

How Quest Sought the Truth	Potjeh/Quest	Truth	Unity, fidelity, honesty	The truth sets us free.
Fisherman Plunk & His Wife	Palunko/Plunk	Material goods	Family, love & support	There is no happiness in material goods; true happiness lies in the family bound by love.
Reygoch	Regoč/Reygoch & Kosjenka/Curlylocks	Fun, play, adventure, security (of comfort zone)	Common roots, solidarity, demo, friendship, equality	If there is a bad root, it's always good to start over.
Little Brother Primrose & Sister Lavender	Jaglenac/Primrose & Rutvica/Lavender, Relja/Rowfoot Relya	Mother's belt, cross	Family, love & support, dignity	Material goods (cross and belt) are just symbols by which we preserve what we love.
Bridesman Sun & Bride Bridekins	Neva Nevičica/Bride Bridekins, Sunce Djever/the Sun	Keys	Happiness, security, righteousness, justice	The pursuit of happiness (keys of intuition & the heart) is complicated, but attainable through justice.
-	*YOU*	???	???	???

Activity 2 Ask students about the values they seek in their life. Facilitate a brief discussion, add (and fill in the) rows in the table on the board/in the Google document/above. (5 min)

(**OPTIONAL/HW activity**: **You may** organise a 1-min elevator-speech competition or 1-min debate on the chosen value. Simply ask students to think about the value they find most important or precious in today's world, to prepare and deliver their speech. The task can also be set for homework.)

Activity 3 Introduce AI tools. Ask students to **generate** Bing Image Creator **images** &/or Runway **videos**, visualising their protagonist's and their personal quests. They should add morals or quotations from the fairytales to their visuals. Every group should generate one image depicting their protagonist's quest/findings, and individual students may generate images depicting their personal quests. Students can use Suno AI (and their morals/quotes) to create **music** for their visuals. (10 min)

Presentation, Discussion, Reflexion, Evaluation (15 minutes)

Activity 1 Each group, and each individual, shares their AI-generated work in the **collaborative Canva design HERE**, and presents their work. A brief discussion is facilitated after each group's presentation, and constructive feedback is provided. (10 min)

Activity 2 Prepare evaluation rubric (a scoring guide) for self/peer-assessment. Every student should assess his/her own work and group/pair contribution, as well as the work/contribution of every student within his/her group/pair. (5 min)

Criteria	**Excellent (3 points)** Active participation, great contribution	**Good (2 points)** Active in some activities (mostly the one of interest), contributed to some extent	**Poor (1 point)** Not very active, did not contribute (much)
Reading/Listening comprehension (Ricardo) tasks			
Reading comprehension (fairytale) tasks			
Writing tasks (Handout 1)			
AI-generated creation			
Debate/Presentation/ Image description			
Group/Pair work/contribution			

6-9 (Pass); 10-12 (C); 13-15 (B); 16-18 (A)

Handout 1 – EXCERPT I

“Potegnu bijes Maruna odostrag za košulju i šapnu mu: "Reci: vidio sam silna bogatstva, stotinu pčelaca, kolibu od drva tesanoga i mnogo krzna najskupljega. I rekao mi Svarožić: bit ću najbogatiji među braćom." Marun i ne pomisli, je li istina, što mu bijes govori nego se obradova i onda reče djedu, kako mu bijes šaptaše. Čim on reče, a bijes mu skoči u torbu, sakrije se u jedan kut torbe i ostane tamo. Upita Vjest drugog unuka Ljutišu, što li je vidio leteći i što li kaza Svarožić? — I Ljutiša nije ništa vidio i ništa upamtio. No ispod kamena iziđe drugi bijes, sasvim malen, ružan, nakazan i rogat, a sur kao tvorić. Povuče bijes Ljutišu odostrag za košulju i šapnu mu: "Reci: vidio sam mnogo ljudi oboružanih, mnogo lukova i strjelica i mnogo robova okovanih. I rekao mi Svarožić: bit ćeš najsilniji među braćom svojom." Ljutiša kao i Marun ništa ne promisli, nego bijaše veoma radostan i slaže djedu, kako mu bijes šaptaše. A bijes mu odmah zaskoči za vrat, puzne mu u košulju, sakrije se u njedrima i ostane tamo. Sad upita djed najmlađega unuka Potjeha; no i on nije ništa upamtio. Al iziđe ispod kamena treći bijes, najmlađi, najružniji, rogat u velike rogove, a crn kao krtica. Povuče bijes Potjeha za košulju i šapnu: "Reci: sve nebo i sve zvijezde i sve oblake sam upoznao. I reče mi Svarožić: bit ćeš mudrac najveći i razumjet ćeš, što govore vjetrovi i što kazuju zvijezde." Ali Potjeh vrlo ljubljaše istinu, zato ne htjede da posluša bijesa, niti da laže djedu, nego otepe bijesa nogom i reče djedu: — "Ne znam, djede, ni što sam vidio, ni što sam čuo." Zacviči bijes, ugrize Potjeha za nogu i puznu kao gušter pod kamen. — Potjeh pak odmah uze travu najljuću i poveže nogu, kako bi brže zacijelila.”

…

“Upravo sunce na nebo, a Potjeh prišao zdencu. Kako k zdencu, ali iz vode zasjaji svjetlost. Zasjaji, podiže se, te kraj zdenca stade pred Potjeha prekrasno momče u zlatnom odijelu. A bijaše ono Svarožić. Protrne od radosti Potjeh i reče: — "Moj božiću Svarožiću, koliko te čekam! Reci mi jadnome, što li mi ono reče da imam činiti? Evo se ovdje kinim i mučim i dozivam svu mudrost godinu dana — i nikako da se dosjetim istini!" Kad on to reče, Svarožić nekud zlovoljno strese glavom i zlatnim pramom. — "Ej momčiću, momčiću! Rekao sam ti, da ostaneš uz djeda svoga, dok mu ljubav ne vratiš, i da ga ne ostavljaš, dok on tebe ne ostavi", — reče Svarožić.”

Glossary

Potjeh – Quest;
Vjest – Witting;
Marun – Careful;
Ljutiša – Bluster
Svarožić – All-Rosy
Bjesomar – Rampogusto
bjesovi – goblins
dolina – glen
sveti oganj – sacred fire
proplanak – glade
ljekovita trava – herb
zdenac – well
obilje – galore

TASKS FOR STUDENTS (who 1st work individually, then in groups of 4;
the questions are the same, only the 7th question is different for each group)

1 The following excerpt/passage has been taken from a famous Croatian author's piece of writing. Can you recognize the work of art (name), the genre, the author?

2 Do you know why the author is particularly important at this moment (in 2024)?

3 The basic motif of this excerpt/piece of writing is THE QUEST/SEARCH FOR _____.
What did the protagonist(s) find)? _____

4 How would you summarise the basic plot without spoilers (if you were to recommend this work of art)? You will be able to read the summary in Croatian if you need help. (PDF-file in English is HERE.)

5 Circle, add. The values I/we recognize in this excerpt/piece of writing are human dignity, freedom, democracy, equality, rule of law, human rights, _____. Could you explain? Do you know what the listed values represent?

6 The moral/message of this excerpt/piece of writing is _____.

7 Who/What do goblins represent? What are your (personal) goblins? How do you fight them?

8 Could you use an AI tool & illustrate the excerpt/piece of writing/moral? Include the moral, please.

Handout 1 – EXCERPT II

“Tako rekao, tihano pošao do kolijevke, gdje mu sinak tvrdo spavaše, provukao uzice kroz žbice od kolijevke, svezao kolijevku sebi na leđa te pošao da utekne sa sinom. Tiho Palunko prolazio zlaćanim pijeskom — prošao silnu dvoranu ko prostranu poljanu, prošuljao se zlatnom živicom, razmaknuo grane od bisera. A kad došao, gdje stoji more ko zidovi, ništa ne oklijeva Palunko, nego zapliva u more sa djetetom. Daleko je, tužna tugo, od Kralja Morskoga do svijeta bijeloga! Pliva Palunko, pliva; al što može jadan ribar preplivati, gdje mu leđa još pritisnuo mali kraljić sa zlatnom jabukom i njegova kolijevka od zlata. Kao da se more nad njima sve više i teže podiže! Kad je Palunko već posve iznemogao, a ono jošte osjetio: kvrcnulo nešto o zlatnu kolijevku, zapelo nešto o žbice kolijevci. Kako zapelo, tako ljuto hitro potezati stalo. — "Sad sam ti se jadan sa životom oprostio", sam sebi Palunko govoraše. "Ovo me morska neman na zubu nosi." Al to ne bio zub morske nemani, već bila koštana udica, a pustila je žena Palunkova. Kad žena osjetila, da je udica zapela, a ona radosna svu snagu skupila, vuče i poteže, kako ne bi velikog lubina izgubila. Kad bliže dovukla, izdigle se iz mora najprije zlatne žbice od kolijevke. Žena na mjesečini dobro i ne prepoznala, nego odmah pomislila: "Eto zlatne peraje na lubinu." Pa onda se pokazalo dijete sa zlatnom jabukom. Opet žena misli: "Ovo je zlatna jabuka na peraji." A kad najposlije izišla iz mora glava Palunkova, radosno žena uskliknula: "A ovo je glava velikoga lubina!" Veselo kliknula, sasvim k sebi dovukla. A kad sasvim blizu dovukla — e, rode moj rođeni, tko bi znao lijepo iskazati, kako im je od prevelike radosti bilo, gdje se ovako u čunu sastadoše sve troje, a na mjesečini, usred mora neznanoga! Nego vremena gubiti ne smiju, treba proći pećine, dok se nisu straže u pećini probudile. Pa uhvatiše vesla te povezoše hitro, što im snaga daje.”

Glossary

Palunko – Plunk; Zora djevojka – the Dawn Maiden
Morski kralj – The Sea King
Morske Djevice – Sea Maidens (morske vile)
Lubin – sea bass
Veliki lubin – Big Bass
*lubin – drugi naziv za brancin; vrsta morske ribe
fin – peraja
cottage – koliba
svilene vođice – silken reins
cradle – kolijevka
overjoyed – presretan
waves – valovi
oar – veslo; paddle – veslati

TASKS FOR STUDENTS (who 1st work individually, then in groups of 4;
the questions are the same, only the 7th question is different for each group)

1 The following excerpt/passage has been taken from a famous Croatian author's piece of writing. Can you recognize the work of art (name), the genre, the author?

2 Do you know why the author is particularly important at this moment (in 2024)?

3 The basic motif of this excerpt/piece of writing is THE QUEST/SEARCH FOR _____.
What did the protagonist(s) find)? _____

4 How would you summarise the basic plot without spoilers (if you were to recommend this work of art)? You will be able to read the summary in Croatian if you need help. (PDF-file in English is HERE.)

5 Circle, add. The values I/we recognize in this excerpt/piece of writing are human dignity, freedom, democracy, equality, rule of law, human rights, _____. Could you explain? Do you know what the listed values represent?

6 The moral/message of this excerpt/piece of writing is _____.

7 What is Plunk's most valuable possession? What are yours?

8 Could you use an AI tool & illustrate the excerpt/piece of writing/moral? Include the moral, please.

Handout 1 – EXCERPT III

“Ali još ne bijaše došao kraj nevolji one jadne čobančadi, jer kuda će i komu će oni poći? Stoje čobani navrh brdašca. Sve oko njih ono pusto more. Od obaju sela viri samo još po koji krović, a u selima nitko živ ne osta. Još bi se seljani i spasli, da su bježali pred vodom na svoje tavane. Ali u oba sela bijahu svi seljani izašli na gumna sa sviralama i talambasima, da se raduju i da gledaju jedno selo u propast drugoga. Pa kada već i jednima i drugima bijaše voda do pojasa, oni još udarahu u talambase, a kad im bila voda i do grla, oni još puhahu u sviralice od zloradosti. I tako se potopiše svi do jednoga, sa talambasima i sa sviralicama, a bijaše to pravedna kazan Božja za zlobu njihovu. Al eto jadna čobančad ostade sada bez ikoga živoga, da je hrani i brani, i osta bez kuće i kućišta. — "Nismo vrepci, da na krovu živimo", — rekoše tužno čobani, gledajući, kako samo krovovi od sela vire iz mora, "a nismo ni lisice, da u planini po dupljima živimo. Da nam je kako osloboditi naša sela od ove vode, još bi se dalo živjeti — al ovako najbolje da skočimo u vodu sa našim stadom, pak da se i mi potopimo, kad eto nemamo ni kuda ni kamo da se sklonimo." …”Zaista udari Regoč o zemlju, probije rupu, a zemlja, kao žedna aždaja, stane srkati, srkati, gutati i navlačiti u se ono silno more sa čitave ravnice. Ne potraja dugo i posrka zemlja svu vodu i ukazaše se opet sela, polja i livade, povaljane i zamuljane, ali svako na svom mjestu. Obradovaše se tužni čobani i čobanice, ali najradosnija od svih bijaše Kosjenka. Pljesnu ona u ručice i povika: — "Alaj, divote li, kad se ova polja opet pozlate i livade zazelene!" Ali nato opet oboriše glavu čobani i čobanice, a Liljo reče: — "A tko će nas uputiti, kako da posijemo polja i oremo njive, kad nam nitko stariji ne osta?" I zaista na daleko i široko ne bijaše nikoga starijega nego samo ova hrpa jadne djece u ovoj povaljanoj ravnici, a s njima Regoč, koji bijaše toliko golem, nespretan i neuputan, da nije mogao ni glavom zaviriti pod njihove krovove, niti se što razumio u njihova polja i plugove. Snuždiše se iznova svi, a ponajviše Regoč, koji bijaše toliko zavolio prekrasnu Kosjenku — a sada eto ne mogaše ni njoj ni čobančadi da bude od kakove koristi. A što je bilo najgore: zaželio se Regoč silno svoga pustoga Legena! …Zaista bijaše žalosno pogledati ovu hrpu dječice, što će bez svojih starijih morati poginuti i povenuti kao cvijet bez korijena.

…Samo Kosjenka radosno zvirkaše amo tamo, jer ona nikada ne bijaše tužna. Ujedared poviknu Kosjenka: — "Gledite! Gledite! Kakovi su ono ljudi? Alaj ti moraju znati čudesa i pripovijesti!" Svi pogledaše napram selu, a kad tamo, na jednom prozoru ukazale se dvije glave: starac i starica. Domahuju maramicom, zovu djecu po imenu i smiju se, da im se sve sjaje ona nagrešpana lica. Bijahu to šukundjed i šukunbaba, što bijahu jedini mudri u dva sela te se spasoše na tavan. Alaj, Bože! Da su djeca ugledala na ovom tavanu sunce od istoči i zvijezdu Danicu, ne bi toliko vrisnula od radosti. Sve se do neba čuje, kako vrište: — "Bako! Djede!" I poletješe djeca kao mlada vižlad naprama selu — pred svima Kosjenka, kojoj zlatna kosa na vjetru prši, a za njima ovce i janjići. Ne ustaviše se sve do sela, gdje ih dočekaše na kućnim vratima djed i baka. Dočekaše ih, uhvatiše ih u naručaj, te ne znadoše svi zajedno, kako da Bogu zahvale, što je dao baki i djedu toliko mudrosti, te se spasoše na tavan. Ovo pak i radi toga bijaše dobro, što ono bijahu sasvim priprosta sela, te u njih ne bijaše knjigâ ni upisâ, pak tko bi spominja čobančadi o nesreći, koja bijaše nastala od zlobe, kad ne bi ostali djed i baka živi?”

Glossary

Kosjenka – Curlylocks; Regoč – Reygoch; Ljiljo – Lilio
Grad Legen – Frosten
Grandmom – Šukunbaka; Grandad-šukundjed
pastiri – herd boys; pastirice – herd girls
rijeka Zlovoda – Banewater
stočarstvo – husbandry; oranje – ploughing
dolina – glen; brdo – hill; bujica - torrent

TASKS FOR STUDENTS (who 1st work individually, then in groups of 4;
the questions are the same, only the 7th question is different for each group)

1 The following excerpt/passage has been taken from a famous Croatian author's piece of writing. Can you recognize the work of art (name), the genre, the author?

2 Do you know why the author is particularly important at this moment (in 2024)?

3 The basic motif of this excerpt/piece of writing is THE QUEST/SEARCH FOR _____.
What did the protagonist(s) find)? _____

4 How would you summarise the basic plot without spoilers (if you were to recommend this work of art)? You will be able to read the summary in Croatian if you need help. (PDF-file in English is HERE.)

5 Circle, add. The values I/we recognize in this excerpt/piece of writing are human dignity, freedom, democracy, equality, rule of law, human rights, _____. Could you explain? Do you know what the listed values represent?

6 The moral/message of this excerpt/piece of writing is _____.

7 Who are the supernatural characters in this story? What would have happened if it hadn't been for their help? What is your superpower? How would you describe the friendship of a giant and a fairy?

8 Could you use an AI tool & illustrate the excerpt/piece of writing/moral? Include the moral, please.

Handout 1 – EXCERPT IV

“Ali pastirica Milojka vjerno je čuvala zlatan pojas kneginjin i zlatni križić kneževićev. Dolazili su kićeni najbogatiji momci iz sela i htjeli uzeti Milojku za ženu, jer je zlatan pojas i zlatni križić na crvenoj vrpci bio toliko vrijedan, koliko deset sela. Al Milojka nije htjela ni jednoga od njih za muža, govoreći: — "Vi dolazite radi zlatnog pojasa i križića, al to nije moje, i moram to bolje čuvati, negoli svoje ovce ili svoju kolibicu." Tako je govorila Milojka i zato uze ona za muža nekoga siromašnog i tihog momka, kojemu bijaše svejedno za zlatan pojas i za križić.”

"Zbogom, djeco moja! Sami ćete ostati na svijetu, a nisam vas naučila velikim mudrolijama. — Al dat će Bog, bit će za vas nejake upravo dosta ono, čemu vas naučih. Ne ostavljajte jedno drugoga i čuvajte kao sveto, što vam je majka predala na čuvanje, pak ću ja ostati uvijek među vama." — Tako reče majka i umre. Rutvica i Jaglenac bijahu tako maleni, da nisu znali, otkuda majci pojas i križić, a pogotovo nisu razumjeli, što to majka govori. — Nego sjedoše jedno uz drugo kraj mrtve majke kao dvije prave sirote i čekali su, što će s njima biti…”

"Ele, majko, zbogom ostaj! Naći ću križić i pojas bilo gdje mu drago, i neka se ne šali onaj, koji mi ih ne htjedne dati! — Donijet ću ti pojas i križić, tako meni krvi kneževske!" Ovako rekne knežević Relja, dohvati oštrac od kose, okuje ga teškim balčakom i srne u svijet, da traži svoju djedovinu. Pod nogama mu zemlja zvoni, kakav mu je korak, na vjetru mu se kose viju, kako naprijed srće, a na suncu mu ubojita sablja sijeva kao ognjem prelivena.”

“Ražalilo mu se ovo dvoje siročadi, što se nasred strašne Kitež-planine sami čuvaju od hudobâ i napasti, od smrti i pogube. "Mili Bože, predala je kneginja vojski oboružanoj i tvrdim gradovima, da joj brane kneževinu. I propade kneževina. A evo djeca su ostala sama na svijetu, dopala su među vile i zmajeve, i ne mogu im ni vile ni zmajevi oteti, što im je majka dala." Sav se Relja u licu promijenio, kako mu se srce ražalilo nad djecom. Promijenio se pa okrenuo k Zatočnici. Ogleda se Zatočnica na Relju: je li Relja sablju podigao, da njome siječe prkosljivu djecu? Ali Relja sablju podigao, pa se njome vili zagrozio: — "Bježi, vilo, nikad te ne bilo! Da me nisi provela planinom, rusu bih ti odsjekao glavu. — Nisam se ja knežević rodio, niti sam tešku sablju okovao, da ja robim po svijetu sirote!”

Glossary

sestrica Rutvica – Lavender
bratac Jaglenac – Primrose
Relja – Relya
Vile Zatočnice – Votaress Fairies
Kitež planina – Mount Kitesh
kneževina – principality
Golden Girdle – zlatni pojas
Golden Cross – zlatni križić
flock – stado
noble – plemenit/a
cottage – koliba

TASKS FOR STUDENTS (who 1st work individually, then in groups of 4;

the questions are the same, only the 7th question is different for each group)

1 The following excerpt/passage has been taken from a famous Croatian author's piece of writing. Can you recognize the work of art (name), the genre, the author?

2 Do you know why the author is particularly important at this moment (in 2024)?

3 The basic motif of this excerpt/piece of writing is THE QUEST/SEARCH FOR _____.
What did the protagonist(s) find)? _____

4 How would you summarise the basic plot without spoilers (if you were to recommend this work of art)? You will be able to read the summary in Croatian if you need help. (PDF-file in English is HERE.)

5 Circle, add. The values I/we recognize in this excerpt/piece of writing are human dignity, freedom, democracy, equality, rule of law, human rights, _____. Could you explain? Do you know what the listed values represent?

6 The moral/message of this excerpt/piece of writing is _____.

7 What do you think is the deeper meaning behind the Golden Girtle and the Golden Cross? What would be hard to lose/live without in your life?

8 Could you use an AI tool & illustrate the excerpt/piece of writing/moral? Include the moral, please.

Handout 1 – EXCERPT V

“Bilo tako jednog jutra, u Krijesnim danima, kad Sunce, silno i žarko, prolazilo po pol neba kao žeženo zlato. Nije više Sunce u glibu noćivalo, niti ga Mokoš bajlila, nego Sunce vladalo svijetom, slušali ga i nebo i zemljica. Sjela dakle Neva Nevičica o Krijesu pred mlin te pomislila: — "Da mi je otići odavle, kad im mrzovoljnima ne mogu da ugodim." Istom ona tako pomislila, al se već pred njom stvorila ona baka, što bijaše Mokoš. — "Ja ću ti pomoći, al valja da me u svemu poslušaš i pazi, da mi se ne zamjeriš", — reče baka. "Eno jutros išetala ohola carevna po livadi, izgubila ključeve od škrinjice i rušnice te sad ne može do krune ni do odore. Razglasila carevna: tko nađe ključeve, ako je momak, bit će mu carevna ljuba i vjerenica, ako li je djevojka, uzet će ju carevna za prvu dvoranicu. A ti hajde sa mnom, pokazat ću ti, gdje u štiru leže ključevi. Odnijet ćeš ključe carevni i bit ćeš joj prva dvoranica. Svilom ćeš se zagrtati i carevni uz koljeno sjedjeti." Stvori se odmah Mokoš prepelicom, a Neva Nevičica pođe za njom.”

…”Hodaju tako junaci i plemenite gospođe livadom i sve čizmicama travu razgrću, ne bi li našli ključeve. Samo Oleh ban slabo se za ključeve ogleda, kano da mu je do igre i obijesti. A na prozor carevna izgleda i pazi, kojeg li će sreća poslužiti. Dobro pazi ohola carevna i sve sebi dobru sreću baje, ne bi li Oleh ban ključeve našao.”…” Sagnu se Neva Nevičica i digne ključeve, a kad pogleda na careve dvore i zagleda oholu carevnu, uplaši se Neva Nevičica i pomisli: "Gdje bih ja bila carevni dvoranica!" Kad ovako pomisli, ogleda se ona, a uz nju divan junak, kao da se suncem bratimio. Bijaše to Oleh ban. Brzo smisli Neva Nevičica, ne učini, kako joj bijaše Mokoš zapovjedila, nego pruži ključeve Olehu banu: — "Evo tebi ključevi, neznani junače, nek ti bude carevna ljubom i vjerenicom", reče Neva Nevičica i ne može da skine očiju sa divnoga junaka. Ali uto dođoše i sluge sa bičevima te se nemilo okosnuše na Nevu Nevičicu, da je po zapovijedi carevne potjeraju sa livade. Kad ovo vidio Oleh ban, brže se junak smislio te odgovara Nevi Nevičici: — "Hvala tebi na ključevima, mila djevičice, al sam eto drugo zamislio. Ti ćeš meni biti ljuba i vjerenica, jer si ljepša nego jutarnja zvjezdica. Evo dobrog konja moga, ponijet će nas u moju pustu banovinu."

…”Od straha zanijemjela cijela banovina, od straha se spustile sjekire i kijače, a silno Sunce nad Mokoši grmjelo:"Ej dadiljo, srce nemilo! Kad bi pakost svijetu pravdu krojila, gurava bi pravda nastanula! Ako si me iz gliba odbajlila, u glibu si jadna i ostala. Nisi samnom nebom prošetala, nit si samnom s neba pogledala, da bi znala pravdu otkrojiti. Ej dadiljo, srce nemilo! Zar će o Krijesu silno Sunce zaboraviti, tko ga slabašna o Koledama darivao? Il' će djever Sunce zamjeriti nevjesti, što ostavi caru dvore, a carevni dvoranstvo, te privoli po srcu junaku? — Propadaj u zemlju, crna dadiljo, ti u zemlju, a ja sa nebesa, da pomognemo čestitog junaka i njegovu krasnu djevičicu."

Glossary

*djever - onaj koji mladenku vodi na vjenčanje i predaje je mladoženji
Neva – nevjesta; naziv vezan uz slavensku kulturu
Neva Nevičica – Bride Bridekins
Djever – Bridesman; (Sunce Djever – Sun Bridesman)
mlin – mill
omaja – omaha; voda koja protječe od mlinskog kola; stari kažu da djecu valja kupati u toj vodi kako bi se od njih odmahivalo sve ono loše
Mokoš – Muggish; slavensko mitsko biće
Kolede – Yuletide; staroslavenski običaji proslave zimskog solsticija gdje skupina mladića uz pjesmu čestita domaćinima i želi rodnost usjeva
Oleh-ban – Oleg the Warden
prepelica- quail; livada - meadow

TASKS FOR STUDENTS (who 1st work individually, then in groups of 4;
the questions are the same, only the 7th question is different for each group)

1 The following excerpt/passage has been taken from a famous Croatian author's piece of writing. Can you recognize the work of art (name), the genre, the author?

2 Do you know why the author is particularly important at this moment (in 2024)?

3 The basic motif of this excerpt/piece of writing is THE QUEST/SEARCH FOR _____.
What did the protagonist(s) find)? _____

4 How would you summarise the basic plot without spoilers (if you were to recommend this work of art)? You will be able to read the summary in Croatian if you need help. (PDF-file in English is HERE.)

5 Circle, add. The values I/we recognize in this excerpt/piece of writing are human dignity, freedom, democracy, equality, rule of law, human rights, _____. Could you explain? Do you know what the listed values represent?

6 The moral/message of this excerpt/piece of writing is _____.

7 **Which supernatural character made the most important difference in this story and why? What do you think was the real key to Bride Bridekin's happiness? What about your happiness?**

8 Could you use an AI tool & illustrate the excerpt/piece of writing/moral? Include the moral, please.

Handout 2 – KRATAK SADRŽAJ

Kako je Potjeh tražio istinu

Starac Vjest je sa svoja tri unuka živio u malenoj kolibici u staroj bukovoj gori. Plemeniti starac brižno se starao za svoje unuke, uvijek je vodio računa da im ništa ne nedostaje te su tako Marun, Ljutiša i Potjeh izrasli u stasite mladiće, dok je Potjeh bio od njih najmudriji. Na krčevini pored kolibe doma starac je zapalio sveti oganj, što je osobito smetalo Bjesomaru, vladaru zlih šumskih patuljaka tj. bjesova koji već odavno kaniše zavesti njegove unuke ne bi li zapodjenuli neslogu u tom skromnom, ali toplom domu. Dječaci su tijekom odrastanja često razgovarali i snatrili, što to sve ima u svijetu izvan šume i njihove trošne kolibice.

Jednog jutra Vijest je poslao mladiće u dio šume gdje su prije vadili med, kako bi provjerili jesu li se pčelice počele buditi iz zimskog sna. No, mladići kao mladići, razigrani, putem su pjevali pjesmu buđenja sunca, tako im se blještavi Svarožić ukazao i pokazao im sve ljepote i tajne svijeta. Rekao im je što trebaju činiti i što je za njih najvažnije, a to je da ne idu nigdje dok su još uvijek potrebni svome djedu koji ih je othranio. No u blještavim i sjajnim prikazima svih svjetovnih blaga mladići su zanijemili, smušeni viđenim potpuno su zaboravili što su vidjeli i što im je rekao staroslavenski bog Svarožić.

Iako su počeli svom djedu pričati kako im se on ukazao, niti jedan unuk mu nije sam znao odgovoriti na pitanje što im je rekao. Naime, po jedan je bijes zaposjeo svakoga brata te mu šapnuo na uho što da reče starcu; jedan je bijes Marunu šapnuo da će on biti najbogatiji od braće, te je on tako prenio djedu. Drugi je bijes Ljutiši šapnuo da će on biti najjači i najsilniji brat, te ga je Ljutiša poslušao baš kao i njegov brat. Treći bijes rekao je Potjehu da će on biti najmudriji. Iako se Potjeh nije mogao dosjetiti što mu je Svarožić rekao, nije htio lagati te nije poslušao bijesa već je rekao djedu da se ničega ne sjeća.

Bjesomar se najviše bojao da će Potjeh saznati istinu. Potjeha je silno mučilo što se nije dosjetio istine pa je otišao u goru ne bi li se uspio sjetiti, dok su za to vrijeme Ljutiša i Marun, navođeni svojim bjesovima, pribavljali oružje i materijalna dobra. Iako su vojske bjesova Potjehu remetile misaoni mir, njemu se ipak nakon izvjesnog vremena ponovno ukazao Svarožić u nekom zdencu i ponovio mu istinu za kojom je tragao. Radostan od saznanja, Potjeh se suviše nagnuo zdencu umivajući se; kako se nagnuo, tako je pao i utopio se. Njegova je pogibelj rastužila čak i bjesa koji ga je nastojao odvraćati od dobra te je on sa sobom povukao i bjesove s Maruna i Ljutiše.

Za to vrijeme njih su dvojica, pod utjecajem bjesova, potpalili kolibu ne bi li se riješili djeda za kog više nisu marili. No, kako ih bjesovi napustiše, braća se saberu i spase djeda iz plamteće kolibe. Djed, čeznući za Potjehom, zatraži od braće da ga odvedu tamo gdje je Potjeh stradao. No, odjednom, na uobičajenom šumskom putu stvorili su se blistavi dvori boga Svarožića, tu je Potjeh sjedio neutješan jer ne može ući radi grijeha što nije bio uz djeda. U tom se, umrijevši, starac Vjest popne preko oblaka te sjedne za stol s Potjehom dok nazdravljaju skupa sa Svarožićem. Braća više nikada nisu naišla na taj put, no na krčevini su odgojili naraštaje plemenitih ljudi, a sveti je oganj nastavio plamtjeti.

Handout 2 – KRATAK SADRŽAJ

Ribar Palunko i njegova žena

Ribar Palunko svakog je dana vrijedno lovio ribu, no biva snužden radi svog teškog i samotnog života. Jednom tako odluči da tri dana neće loviti ribu. Nakon tri dana ukaza mu se Zora djevojka, reče mu da će ga nagraditi što je tri dana poštedio morski svijet, pa mu tako govori da se vrati svojoj kući i da ga tamo čeka bogatstvo. Na putu kući Palunko upozna čestitu, ali siromašnu djevojku, ona mu se svidi i on je oženi.

Ona mu je često za vrijeme objeda kazivala priče o različitim mjestima i svjetskim prostranstvima, što ga nagna na pomisao da bi ona možda mogla znati put koji bi ga odveo do blaga. Nije bio zadovoljan njezinim odgovorom da su te priče samo plod njezine mašte kako bi ga zabavila. Ubrzo im se rodio i sin, no Palunko je, usprkos djetetu, sanjao samo o blagu i imetku.

Jednom se tako ražestio te je krenuo sa ženom i djetetom tražiti blago; on na jednu stranu, a žena i maleni Vlatko na drugu. Jedne večeri žena zaspi, a kada se probudi – ne nađe sina pored sebe. Tako su Palunko i ona neko vrijeme po povratku kući samo šutjeli, a Palunko ponovno odluči postiti tri dana kako bi mu Zora djevojka ispunila želju te ga odvela do Morskog kralja.

Čak i po gubitku sina, morila ga je samo misao o imetku, što njegovu ženu silno ražalosti pa ona traži utjehu na majčinu grobu. Košuta koju tamo sreće govori joj da će udicom morati uhvatiti zlatnu peraju lubina i objašnjava kakve će sve prepreke morati proći da dođe do svojih voljenih – tri spilje sa strašnim bićima – divovskom zmijom, pticom i zlatnom pčelom. Kada Palunko dođe na dvore Morskog kralja, tamo se trudi svidjeti mu se; tako, dok se glupirao i prebacivao po pijesku, osobito razveseli malenog kraljevića na dvoru.

Taj maleni dječak zapravo je bio njegov sin kog je Morski kralj uzeo pod svoje. Palunko se ražalosti kad u njemu prepozna Vlatka i poželi pobjeći s njim. Ubrzo je Palunko shvatio da, iako ga gosti i dvori, Morski kralj na nj ipak gleda kao na klauna i dvorsku ludu, dok ga se vlastiti sin i ne sjeća. Mali princ uskoro naredi Palunku da isplete svilene vođice kako bi ga mogao voziti po pijesku, što on i učini te tako kolijevku pričvrsti za svoja leđa.

Dok je pokušavao pobjeći, naposljetku ga je njegova žena uhvatila udicom dok je pokušavala uhvatiti zlatnu lubinovu peraju. Morski kralj zapovjedi potragu za njima, a morske vile ženi daju iglu pribadaču i rubac. Od rupca je napravila jedro, od pribadače kormilo, pomoću kojih je njihov čamac poletio na obalu i spasio nanovo sjedinjenu obitelj.

Handout 2 – KRATAK SADRŽAJ

Regoč

U davna vremena bilo je poznato kako se vile igraju s konjima dok ih nitko ne vidi. Svaka je vila imala svog konja, a jedna od tih vila bila je i malena Kosjenka. Kosjenka se igrala s osobito brzim i hitrim vrancem koji ju je žurno vodio kroz brojne krajeve, šume, polja, brda, rijeke i potoke. Tako je Kosjenka vidjela mnoge krajolike i zavoljela put.

Jednom ju je konj doveo do starog grada Legena, poznatog po velikim zidinama i vječnoj zimi. Tu Kosjenka upoznaje Regoča, diva koji je cijeli život brojio kamenje i u tome našao smisao života. Kosjenka ga je upitala, nije li mu zima, na što joj je on mirno odgovorio da će sunce izići. Kosjenka se sprijateljila s divom te mu je pričala o lijepim poljima i ravnicama koje je vidjela na putu, pomislila je kako bi bilo šteta da i on ne vidi takve ljepote kad je već cijeli život proveo u Legenu.

Isprva nevoljko, no Regoč se uskoro s njom zaputi na put kako bi mu pokazala ljepote svijeta. Pomoću čarobnih bisera Kosjenka je osvijetlila put te su im se ukazala mnoga skrivena blaga. Zaigranoj vili nije trebalo puno da skrene s puta i zaigra se s brojnim stvarima koje je vidjela, tako u igri slučajno sruši stup koji je pokrenuo veliki odron. Odron je zakopao Kosjenku, no Regoč nije mogao dalje bez nje jer mu je prirasla srcu, pa ju je spasio. Nastaviše oni tako put dok nisu došli do zlatnih polja o kojima je Kosjenka gorljivo govorila.

Tamo upoznaju razigrane mlade pastire i dječaka Ljilju, najbistrijeg u oba sela. Ljiljo Regoču ispriča o velikoj zavadi između dva sela koja dijeli rijeka Zlovoda; naime, zle seoske starješine uputile su se prema nasipu s namjerom da ga otklone i potope susjedno selo iako njihovo selo nije bilo dovoljno visoko da bi izbjeglo istu sudbinu. Bujica tako nemilo odnosi sve redom i ubrzo potapa oba sela, dok Regoč ipak uspijeva spasiti mlade pastire i odnijeti ih na goru iznad oba sela. Kosjenka predloži Regoču da svojim golemim tijelom začepi rupu iz koje je sukljala voda; iako uz velike napore, on naposljetku uspijeva.

Mladi pastiri su se poveselili, no ubrzo uviđaju da nitko od odraslih nije preživio i da ne znaju kako dalje dok im je sve pod vodom, a sami ne znaju obrađivati zemlju. Dječak Ljiljo se dosjeti da bi Regoč mogao u zemlji izbušiti rupu koja bi povukla svu vodu te ga Regoč posluša. Kada se voda povukla, mladi pastiri su se obradovali jednom prozoru kroz koji su vidjeli preživjele šukundjeda i šukunbaku, jedine mudre seljane koji su bili protiv zavade. Spasili su se tako što su pobjegli na tavan. Stari djed i baka ubrzo su prigrlili mlade pastire, učili su ih sijati i orati te su ih savjetovali da nanovo izgrade jedno selo u kom će odsad vladati sloga.

Handout 2 – KRATAK SADRŽAJ

Bratac Jaglenac i sestrica Rutvica

Grad plemenite kneginje iznenada su napali brojni neprijatelji te tako ona sa svojim malenim sinom krene u izgnanstvo. Nije imala kamo pobjeći pred silovitom vojskom, nego u Kitež planinu, poznatu po vilama i strašnim zmajevima. U dolini pod planinom ugledala je malenu kolibu u kojoj je živjela pastirica. Zamolila ju je da ju za dana skrije od neprijateljske vojske i da joj povjeri svoj križ i zlatni pojas, kako nju i dijete ne bi po tome prepoznali i pogubili. Pastirica prista i pomogne kneginji, a kneginja uveče krene dalje u bijeg.

Pastirica se ubrzo uda i rodi dvoje djece, Rutvicu i malenog Jaglenca. Kako su se ona i muž razboljeli, pastirica naloži djeci da uvijek čuvaju jedno drugo, ali i križ i pojas kao svetinju. Nakon smrti roditelja, Jaglenac i Rutvica ostanu sami i nezaštićeni. Nakon sprovoda pastirice orao je iznenada odnio Rutvicu u Kitež planinu. Na njezinog malenog brata nitko nije pazio te ju je on neustrašivo krenuo tražiti.

Na putu su mu se našle zle vile Zatočnice. Usprkos svim zamkama koje su mu namijenile, on je bio tako neiskvaren te se uvijek nekako uspijevao izvući iz nevolja, što svojim malenim laganim tijelom što svojom dobrohotnošću. Kada su zle Zatočnice spremale oluju, Rutvica je zazvonila zvonom stare crkvice otoka gdje ju nisu mogle doseći zle sile. To je silno uplašilo zle vile, a bujica joj je naposljetku dovela njezinog malenog brata s kojim je nastavila mirno živjeti na otoku.

U to vrijeme stasao je Relja, sin izgnane kneginje koji je čeznuo ispraviti nepravdu nanesenu njegovoj majci i njezinoj kneževini. Krenuo je prema Kitež planini u potragu za križićem i pojasom svoje majke. Tamo se nenadano povezao s dvoje siročadi i pobijedio zmaja i zle vile. Zatekao je svoju staru kneževinu u lošem stanju punu nevjernih sluga i loših vladara. Ubrzo je pridobio mještane na svoju stranu, izgradio kneževinu nanovo i protjerao neprijatelje. On i majka prigrlili su Rutvicu i Jaglenca, pružili im novi dom, a Rutvica je Relji postala ženom.

Handout 2 – KRATAK SADRŽAJ

Sunce Djever i Neva Nevičica

Stari mlinar i mlinarica imali su kćer Nevu Nevičicu. To se dijete na neki način smatralo blagoslovljenim jer su je vile kupale u vodi koja se odmahivala od mlinskog kola za koje se u narodu smatralo da otklanja svako zlo. Dok su je kupale, vile su joj često govorile da joj će joj samo sunce biti djever. Njezini roditelji su bili pohlepni. Siromašnima su uzimali pola od samljevenog brašna, dok su bogatima često davali i više od naručenog ne bi li im se umilili.

Jednog dana u mlin dođe starica Mokoš, no ona nije željela mlinaru i mlinarici dati pola od onog što je imala te im tako padne u nemilost. Uzalud ih je molila i kazivala da želi od ovo malo što ima sinovima i unuku napraviti pogaču, a osobito su joj se rugali kada im je rekla da joj je Sunce unuk. Uvrijeđena Mokoš vratila se sljedeći dan u mlin, gdje joj je Neva Nevičica po dogovoru sama i bez naknade samljela žito.

No Mokoš nije bila obična starica već mitsko biće iz staroslavenskih priča, koje se moglo pretvarati u zmiju i pticu i činiti razne čarolije. Mokoš je iz zahvalnosti za dobro djelo obećala Nevi da će joj odsada uvijek biti u pomoći. Od tog dana mlinar i mlinarica više nisu mogli mljeti žito u mlinu, dok je njihovoj kćeri sve išlo od ruke čak i nakon što je mlinar bio zapeo mlin. Vidjevši to u nevjerici, stari roditelji su postali izrazito ljubomorni na svoju plemenitu kći te ona poželi pobjeći od kuće.

Mokoš Nevi nudi rješenje – ispričala joj je o princezi koja traži svoje izgubljene ključeve. Princeza će se za nagradu udati za onog tko ih pronađe, a ako ih pronađe ženska osoba, postat će njezina dvorjanka i živjeti u raskoši do kraja života. Tako dođe Neva na poljanu pred dvorcem, a Mokoš se pretvori u prepelicu te je navodi do korova ispod kojih je izgubljeni princezin ključ.

Pred dvorcem je Neva ugledala lijepog Oleha bana kako traži ključeve. Princeza je bila ohola i tašta, ključeve je bila namijenila samo njemu te je poslala svoje stražare kako bi oduzeli Nevi ključ i bičevali je. Kad je Neva to opazila dala je ključ Olehu banu, no on je princezi vratio ključ i odlučio otići s Nevom koja ga je očarala.

Oleh ban odvede Nevu u svoju banovinu i odmah odluči prirediti svatove. Banovina nije bila velika, među uzvanicima su bili dvadeset siromaha i dvadeset junaka, vuk, vučica i orao, dok su djeveruše bile grlica i lastavica. Tek što je pir počeo, na svatove je krenula bijesna careva vojska jer se tašta princeza osjećala poniženom. Poginuše vuk i vučica, padaju junaci i siromasi. U žestokom napadu Oleh ban je ranjen i govori Nevi da ipak postane dvorjankom, što ona ne želi.

Tužna Neva traži pomoć od Mokoš, no opora Mokoš joj ne želi pomoći jer je Neva nije poslušala i postala princezina dvorjanka. U taj zao čas nebom je prolazilo užareno Sunce i upoznalo se s mlinarevom kćeri. No silno Sunce se ražestilo na silnu nepravdu nanesenu Nevi koja je pomogla njegovoj baki da ga prehrani; kada je vidjelo da je ona pred njim odluči joj pomoći. Silno je Sunce otjeralo i Mokoš te takvim žarom opeklo neprijateljske vojnike da im nije bilo spasa. Oleh ban zaliječio je rane, a nakon toga je održana takva vesela svadba koja će se kroz davninu pamtiti. Sada je Sunce Nevi bilo djever.